

Rural History, Girona, 7–10 september 2015

I början av september 2015 var det dags för en av de stora händelserna inom agrarhistorisk forskning då konferensen Rural History 2015 gick av stapeln. Jag och 28 kollegor från flera svenska lärosäten hade nöjet att under några soliga sensomardagar ta del av ett forskningsfält där både bredd och tradition stod för de utmärkande dragen.

Rural History har sedan 2010 samlat agrarhistoriker från hela världen. Vid den första konferensen, arrangerad av det brittiska agrarhistoriska sällskapet BAHS, bildades också EURHO, European Rural History Organisation, som därefter stått som huvudorganisatör. EURHO fungerar även som plattform för olika, framför allt europeiska, agrarhistoriska sällskap och nätverk. Förutom EURHO stod det spanska agrarhistoriska sällskapet SEHA och Gironas universitet för konferensarrangemanget – en tillställning som på det hela taget var mycket lyckad.

Jämfört med den första Rural History har deltagandet och antalet presenterade papers nära fördubblats, ett tecken på att den agrarhistoriska forskningen är högaktuell på många håll i världen. Ökningen kan också vara ett resultat av de många diskussioner som förts kring fältets innehåll och dess inriktning och som öppnat upp för nya typer av agrara studier. Att syssla med agrarhistoria innebär att befinna sig i ett fält som förvisso präglas av tradition, men där det finns utrymme för nya perspektiv. Detta gavs det flera exempel på under dagarna i Girona.

Konferensen bestod av omkring 500 deltagare från 34 olika länder. De skandinaviska länderna utgjorde tillsammans den näst största gruppen. Konferensbidragen presenterades under 73 sessioner och som alltid när en konferens är omfattande går det varken att besöka allt eller ge en heltäckande bild av innehållet. Kanske finns det också en tendens, som Richard Hoyle påpekade i inledningen till konferensprogrammet, att den gängse konferensbesökaren gärna går på sessioner som ligger nära det egna forskningsintresset. Jag gjorde mig själv bitvis skyldig till sådant beteende. Men i jämförelse med andra stora konferenser upplevde jag ändå att Rural uppmuntrade till att bryta detta mönster. Alla närvarande hade samlats kring ett intresse för det agrara och därför var det lätt att hitta utgångspunkter för samtal och diskussioner med nya bekantskaper – dessa möten lockade sedan till vetenskapliga utflykter under sessionspassen.

Tyngdpunkten bland de svenska bidragen låg främst på 1900-talet, vilket är viktigt eftersom detta är en period inom den agrarhistoriska forskningen som hittills fått för lite uppmärksamhet. Också tiden för den agrara revolutionen 1750–1850 utgjorde avgränsning för en stor del av de svenska bidragen. Medeltid fanns självklart representerat, men 15- och 1600-talen ägnades

mindre uppmärksamhet. Detta gällde även för konferensen generellt. Det var också slående hur valet av geografiskt forskningsområde verkar styras av forskarens hemvist. Visst fanns det exempel på forskare som i sitt arbete korsar nationsgränser, men över lag studerar svenskar Sverige, spanjorer Spanien och holländare Holland. Det ska dock påpekas att det finns flera internationella komparativa projekt där både forskare och deras resultat möts för nya slutsatser.

Flertalet sessioner kretsade på olika sätt kring relationen mellan stat och landsbygd, hur staten på olika sätt försökt kontrollera landsbygdens människor och resurser. Den tekniska utvecklingen inom den agrara sektorn är också ett aktuellt ämne, där till exempel traktorer och elektricitet blir indikatorer på moderniseringen av landsbygden. Det fanns också utrymme för sessioner som behandlade kulturhistoriska aspekter och där framför allt skapandet av landsbygd och landsbygdsidentitet diskuterades. Vad gäller genusperspektiv inom den agrarhistoriska forskningen handlar det många gånger om att lyfta fram kvinnors roll inom de agrara näringarna och att diskutera förändring av förutsättningarna för livet på landet i ett kvinnohistoriskt perspektiv. Men det fanns också några sessioner som diskuterade konstruerandet av genusstrukturer genom att till exempel ta fasta på de båda världskrigen som undantag från en traditionell genusarbetsdelning. Helt klart är att det finns gott om plats för fler agrarhistoriska studier med ett genusperspektiv.

Andra intryck från veckan är att det är tämligen obekvämt att äta lunch på stående fot varje dag, att en känsla av vilshenhet infinner sig när en konferens börjar direkt med sessioner utan ett välkomstanförande från arrangörerna och att det finns många exempel på hur man inte bör presentera ett paper.

Var Rural 2021 kommer hållas är en fråga öppen för diskussion. Beslut tas vid konferensen i Leuven 2017. Med tanke på det stora svenska deltagandet och de skandinaviska forskarnas engagemang i olika internationella projekt vore det inte otänkbart med en konferens på svensk mark. För att detta ska bli möjligt krävs dock någon form av agrarhistorisk sammanslutning i Sverige. En sådan sammanslutning skulle också kunna verka för att ytterligare stärka relationerna mellan de olika agrarhistoriska kluster som finns vid de svenska universiteten – vid konferensen i Girona stod det klart att vi alla har stora kunskaper och mycket erfarenhet att dela med oss av och att diskutera tillsammans.